

Mārupes novada pašvaldība
JAUNMĀRUPES PAMATSKOLA

Mazcenu aleja 4a, Jaunmārupe, Mārupes pagasts, Mārupes novads, LV-2166
67933594 / jaunmarupes.pamatskola@marupe.lv / www.jmsk.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Mārupes novadā

2025.gada 23.decembrī

Nr. 15/1-05/2025-10

“Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība”

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2. punktu un Ministru kabineta 2023. gada 22.
augusta noteikumu Nr. 474 “Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs
un to organizētajos pasākumos”*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Jaunmārupes pamatizglītības iestādes (turpmāk - izglītības iestāde) rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot cieņpilnu vidi labestīga un godīga cilvēka attīstībai.
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem.
3. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus.
4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas,

kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas.

5. Izglītības iestādes vadītājs nodrošina izglītības iestādes darbinieku iepazīstināšanu ar Kārtību, tās grozījumiem, kā arī nodrošina kārtības pieejamību ikvienam izglītības iestādes darbiniekam, publicējot to izglītības iestādes tīmekļvietnē. Katrs izglītības iestādes darbinieks ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar kārtību un tās ievērošanu.
6. Par kārtības ieviešanu un īstenošanas uzraudzību izglītības iestādē atbildīgs ir izglītības iestādes vadītājs.
7. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
8. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams un apzināts spēka pielietojums.
9. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

10. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 10.1. pedagogs vai jebkurš cits izglītības iestādes darbinieks pārtrauc konfliktu un nodrošina drošu vidi izglītojamajiem, nepieciešamības gadījumā nodrošina medicīniskās palīdzības sniegšanu un ziņo klases audzinātājam un izglītības iestādes administrācijas pārstāvim;
 - 10.2. izglītojamajam, kurš apdraud savu vai citu izglītojamo drošību un veselību, nodrošina mācības citā telpā;
 - 10.3. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) ziņo izglītības iestādes sociālajam pedagogam un izglītības iestādes vadītājam vai vadītāja vietniekam par konstatēto konflikta situāciju;
 - 10.4. tajā pašā dienā klases audzinātājs par notikušo ziņo izglītojamā vecākiem;
 - 10.5. izvērtējot situāciju, klases audzinātājs un sociālais pedagogs, izglītības iestādes administrācijas pārstāvis vai izglītības iestādes vadītājs ar vecākiem tiekas klātienē;
 - 10.6. klases audzinātājs tajā pašā dienā veic ierakstu e-klases žurnālā par notikušo konfliktu;

- 10.7. ja vecāki vai personas, kas viņu aizstāj, neierodas uz sarunu, sociālais pedagogs vai izglītības iestādes administrācijas pārstāvis nosūta rakstisku informāciju e-klasē par skolēna uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi;
- 10.8. klases audzinātājs organizē individuālas sarunas, pārrunas klases kolektīvā un tematiskas klases stundas, nepieciešamības gadījumā piesaistot izglītības iestādes atbalsta personālu vai citas institūcijas;
- 10.9. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;
- 10.10. pamatojoties uz klases audzinātāja sniegto informāciju, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
11. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, vecāki nesadarbojas, lai situāciju uzlabotu, izglītības iestādes vadītājs informē pašvaldību tālāka jautājuma risināšanai.
12. Ja Izglītības iestādes vadītājs uzskata, ka vardarbības situāciju nav iespējams novērst, tiek ziņots tiesībsargājošām iestādēm.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

13. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
 - 13.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
 - 13.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;
 - 13.3. izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

- 13.4. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā.
14. Ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
- 14.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
- 14.2. izglītības iestādes vadītājs pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
- 14.3. izglītības iestādes vadītājs uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta personāla darbinieks;
- 14.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku;
- 14.5. ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
- 14.6. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;
- 14.7. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem;
- 14.8. ja konfliktsituācija netiek atrisināta, pedagogam un izglītības iestādes darbiniekam ir tiesības vērsties pašvaldības vai tiesībsargājošās iestādēs.

IV. Vadītāja un darbinieku rīcība, ja izglītības iestādes darbinieks pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo

15. Ja jebkurš izglītības iestādes darbinieks ir pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību, kas apdraud vai var apdraudēt izglītojamā veselību, dzīvību un drošību, izglītojamā pascieņu Izglītības iestādes vadītāja un darbinieku rīcības kārtība ir šāda:

16. nepieciešamības gadījumā izglītojamajam tiek sniegta psiholoģiskā vai medicīniskā palīdzība;
17. notikuma aculiecinieki nekavējoties informē Izglītības iestādes direktoru (prombūtnes laikā – vadītāja vietnieku) par notikušo;
18. Izglītības iestādes vadītājs informē izglītojamā vecākus telefoniski vai klātienē;
19. Personu, kura ir pieļāvusi iespējamo vardarbību, ar rīkojumu atstādina no pienākumu pildīšanas;
20. no darbinieka, kurš ir pieļāvis iespējamo vardarbību, vadītājs pieprasa rakstisku paskaidrojumu;
21. situācijas noskaidrošanai, rakstiski paskaidrojumi tiek prasīti arī no aculieciniekiem;
22. Izglītības iestādes vadītājs tajā pašā dienā rīkojas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, informē pašvaldību un ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

V. Izglītības iestādes vadītāja un iestādes darbinieku rīcība, ja ir saņemta informācija vai ir aizdomas par fizisku, emocionālu vai seksuālu vardarbību vai vecāku nolaidību izglītojamā ģimenē

23. Ja izglītības iestādes darbinieks saņēmis informāciju no izglītojamā vai jebkuras citas personas par iespējamo vardarbību izglītojamā ģimenē, rīcības kārtība šāda:
 - 23.1. izglītības iestādes darbinieks nekavējoties informē izglītības iestādes vadītāju (prombūtnes laikā- vadītāja vietnieku) par notikušo;
 - 23.2. izglītības iestādes vadītājs (prombūtnes laikā – vadītāja vietnieks) informē Mārupes novada pašvaldības bāriņtiesu, nepieciešamības gadījumā informē arī citas tiesībsargājošās iestādes.

VI. Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus sev vai citu personu drošībai

24. Izglītojamam ir pienākums nekavējoties ziņot pedagogam vai jebkuram citam izglītības iestādes darbiniekam par jebkuru situāciju, kas var apdraudēt viņa vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, tai skaitā par ugunsgrēku, spridzināšanas draudiem, vardarbību, nelaimes gadījumu vai saslimušu cilvēku.
25. Izglītojamais nekādā gadījumā nedrīkst piekrist draudu izraisītajai rīcībai, nekavējoties sauc palīgā pieaugušos: jebkuru izglītības iestādes pedagogu, darbinieku.

26. Ja izglītojamais cietis fiziskas vai emocionālas vardarbības rezultātā, viņš nekavējoties informē pedagogu vai citu izglītības iestādes darbinieku, nepieciešamības gadījumā lūdz palīdzību un informē glābšanas dienestu.
27. Informācija par operatīvo glābšanas dienestu izsaukšanu ir izvietota informācijas stendos izglītības iestādē.